

Μετά το Πάσχα, στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στα Γιάννινα, σε περιοχές όπου υπάρχουν πολλά διαμερίσματα τα οποία νοικιάζονται σε τουρίστες (Airbnb), τοιχοκολλήθηκαν αφίσες στις οποίες, με εβραϊκή γραφή, κυριαρχούσε το σύνθημα: «Εβραίοι, δεν είστε καλοδεχούμενοι». Οι αφίσες είναι ανυπόγραφες, αλλά προϋποθέτουν οργάνωση και χρήματα, είναι δηλαδή κάτι περισσότερο από τρέλα κάποιων λίγων «ιδιόρρυθμων» ή ενός αντιτουριστικού κινήματος τύπου Βαρκελώνης. Επιπλέον, δείχνουν μεθόδευση. Επειδή και οι τρεις πόλεις στις οποίες έχουν τοιχοκολληθεί είναι κάτι πολύ παραπάνω από τουριστικοί προορισμοί.

Η **Θεσσαλονίκη** ήταν ένα ανθηρό σεφαραδίτικο κέντρο, μια πόλη με ανθηρή, οικονομικά και πολιτιστικά, εβραϊκή κοινότητα, η οποία εξοντώθηκε στην Κατοχή, τα μέλη της οδηγήθηκαν στα στρατόπεδα θανάτου του ναζισμού και όσοι επιβίωσαν, μετά το τέλος του πολέμου, βρέθηκαν σε περιβάλλον που αδιαφορούσε για τη μνήμη - χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της αδιαφορίας είναι ο τρόπος που η εβραϊκή μνήμη καταγράφηκε στη λογοτεχνία: συστηματικά, από τους θεσσαλονικείς συγγραφείς, μόνο ο Γιώργος Ιωάννου αναφέρεται στη ζωή και στη μοίρα των Εβραίων της πόλης. Η ιστορία των Εβραίων της Θεσσαλονίκης ανασύρθηκε πολλές δεκαετίες μετά, αρχικά μέσω του ενδιαφέροντος θεραπόντων των ανθρωπιστικών σπουδών. Ωσπου ένας ανοιχτομάτης δήμαρχος, ο Γιάννης Μπουτάρης, να επιχειρήσει να αναδείξει εκ νέου το εβραϊκό παρελθόν της πόλης του, εκτός των άλλων προσελκύοντας και τουρισμό.

Τα **Γιάννινα** είναι τόπος εξίσου ανθηρός, κυρίως ρωμανιώτικης εβραϊκής κοινότητας, που επίσης εξοντώθηκε από τους Ναζί στη διάρκεια της Κατοχής. Μεταπολεμικά, κι εδώ, υποβαθμίστηκε ακόμα κι η παρουσία του εβραίου ποιητή και συγγραφέα Γιοζέφ Ελιγιά, ο οποίος άρχισε να διδάσκεται στο Πανεπιστήμιο στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Η μνήμη της κοινότητας, όμως, καταγράφηκε από τον Δημήτρη Χατζή στη συλλογή διηγημάτων του «Το τέλος της μικρής μας πόλης». Κι εδώ, ένας πρωτοπόρος δήμαρχος, ο εβραϊκής καταγωγής Μωυσής Ελισάφ, συνέβαλε πρόσφατα στο να αναδειχθεί το εβραϊκό παρελθόν της πόλης.

Η **Αθήνα**, ως κέντρο, χωνευτήρι πολιτισμών και χώρος όπου εκφράζονται επιμέρους ευαισθησίες, είναι η πόλη που πρώτη άνοιξε τα μάτια στην εβραϊκή μνήμη του τόπου μας. Στην Κατοχή, άλλωστε, στην Αθήνα κατέφυγαν, κρύφτηκαν και φιλοξενήθηκαν Εβραίοι οι οποίοι γλίτωσαν το πογκρόμ των γερμανικών δυνάμεων. Εξάλλου, η Αθήνα είναι το κέντρο που σηματοδότησε τη βαθμιαία εγκατάλειψη από το κράτος των μπάσθικών ιδεών του Ανδρέα Παπανδρέου και την προσέγγιση Ελλάδας και Ισραήλ, με αποτέλεσμα τις σημερινές άριστες σχέσεις των δύο χωρών.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη αφισκοκόλληση δεν έχει στόχο απλώς κάποιους ισραηλινούς τουρίστες στην Ελλάδα. Είναι κάτι πολύ παραπάνω. Είναι το σήμα διά του οποίου διατυπώνεται ένας νέος αντισημιτισμός, που έχει έδαφος για να ανθήσει.

Εκτός του παραδοσιακού αντισημιτισμού που εκφράζει τη ριζοσπαστική Ακροδεξιά (σήμερα χώρος ευρύτερος της Χρυσής Αυγής) διεισδύοντας και στους κόλπους της θεσμικής Δεξιάς, έχει μεγάλη διάδοση ένας «προοδευτικός» αντισημιτισμός: μια δήθεν αντισιωνιστική θεώρηση των ελληνοϊσραηλινών σχέσεων που οδηγεί στην πολιτιστική θεώρηση του ρόλου των Εβραίων (οι οποίοι συνεχίζουν να εικονογραφούνται με τα παραδοσιακά στερεότυπα του 19ου και του 20ού αιώνα) αλλά ακόμα και στη λατρεία της Χαμάς, που σκιαγραφείται ως κίνημα αυτοδιάθεσης.

Δεν είναι ορθό να ξεχνάμε ότι ο αντισημιτισμός είναι φασισμός. Κι ότι έχουμε υποχρέωση να μην επιτρέψουμε να ανθήσει - οι δημοκρατικοί πολίτες αλλά και το συντεταγμένο κράτος.

ΠΗΓΗ: [facebook Ηλία Κανέλλη, 27.4.2025](#)